

Inatsisartunut ilaasortaq
Malene Vahl Rasmussen
Demokraatit

**§ 37 naapertorlugu apeqqummut 046 2020-mut imminut toquttarnerup
pinaveersaartinniarnanun tunngasumut akissut**

Asasara Malene Vahl Rasmussen

Apeqqutinnut qujanaq.

10-03-2020
Suliap nr.
All. id. 13187304

Postboks 260
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Naqitanik nassitsigasuaat +299
34 66 66
E-mail: ian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**1. 2013-imi Naalakkersuisunit "Kalaallit Nunaanni imminoortarnernik nuna
tamakkerlugu pinaveersaartitsitsinnermut periusissiaq 2013-2019"
saqqummiunneqarsimavoq. Matumuuna 2020-imi nuna tamakkerlugu periusissiap
naammassereerneratigut imminoortarnernik pinaveersaartitsitsinnermut
pileraarutit qanoq isikkoqarpap?**

Naalakkersuisut meeqqat eqqarsartaatsimikkut atugarissaarnerannik ataavartumik qitiutitaqarput imminullu toquttarnermik pinaveersaartitsillutik. Imminut toquttarneq pillugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsinnermut periusissiaq naammassereeraluartoq, Naalakkersuisut imminut toquttarnermut pinaveersaartitsinnermik annertussusaanillu appartitsiniaanermik suli sulissuteqarput. "Kalaallit Nunaanni imminoortarnernik nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsinnermut periusissiaq 2013-2019"-imi sammivimmik suli malinneqartumik pilersitsisoqarpoq, tamannalu ilaatigut isumaqarpoq imminut toquttarneq pinaveersaartinniarlugu eqqarsartaatsikkullu atugarissaarneq annertusarniarlugu suliniutit aallartinneqarsimasut suli ingerlatinnarneqartut.

Meeraanermi innarlerneqarsimaneq, angerlarsimaffimmi nakuuserarneq aamma meeraanermi angerlarsimaffimmi imigassamik aalakoornartortalimmik atornerluineq imminut toqunnissamut tunngatillugu aarlerinartorsiortitsisuusut ilisimatusarnerup takutippaa. Killiliisa, Angajoqqaat meeqqanik sumiginnaasarnerat akiorniarlugu nuna tamakkerlugu iliusissanut pileraarut taavalu pileraarutissaq Inuuneritta III aqqutigalugit taakkua aarlerinartorsiortitsisut annertussusaat appartinniarlugit Naalakkersuisut siunnerfilimmik sulissuteqarput. Matumani ilaatigut meeqqat inuusuttullu eqqarsartaatsimikkut atugarissaarnerisa annertusinissaanik siunertaqarpoq, ilaatigullu imminut toquttarneq pinaveersaartinneqassalluni.

Suliniutit nutaat Killiliisamit, Angajoqqaat meeqqanik sumiginnaasarnerat akiorniarlugu nuna tamakkerlugu iliusissanut pileraarummit taavalu Inuuneritta III-mit takkuttussat

saniatigut, kommunini, peqqinnissaqarfimmi politiinilu sulisunik ilinniartitsineq suli qitiutinneqassaaq. Ilinniartitsineq ilaatigut imminut toqukkusunnermut pissusilersuutitut paasissutissanut tunngavoq aammalu imminut toqunnissamik aarlerinartorsiortunut tunngatillugu aarlerinartorsiutaasup nalilersornissaanut sakkunik aamma imminut toqukkusunnerup pinaveersaartinnissaa anguniarlugu oqaloqateqarnissamut sakkunik tunniussivoq. Danmarkimi Livslinje suleqatigalugu ilinniartitsineq ingerlanneqassaaq.

Kommunit, peqqissutsimut oqartussat politiillu akornanni iliuusissanik ataqatigiissunik, imminut toquttoqarnerani, imminut toqoriartoqarnerani imminullu toqunnissamik soorasaarisooqarnerani oqartussat taaneqartut qanoq iliornissaannut periutsinik aalajangersimasunik aalajangersaasoqarsimavoq. Suliassaqarfinni oqartussat taakkua pingasut akornanni iliuusissat ataqatigiissut pitsaanerulersinniarlugit suliniarneq Pitsaaliuinnermut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfimmi siunissami aamma qitiutinneqassaaq. Iliuusissat ataqatigiissut pillugit sulineq maanna inisseriarmat, pinaveersaartitsinermi suliami aggersumi qimagaasut qitiutinneqarnerulissapput, piffissarmi ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu imminut toquttarneq pillugu pinaveersaartitsinermi eqimattamut taassumunnga sammititamik qitiutitsineq qanoq pingaaruteqartiginersoq nalunnginnatsigut.

2019-imi kinaassuseq oqaatiginngikkaluarlugu oqarasuaatikkut siunnersuisarfik Tusaannga saqqummiunneqarpoq. Innuttaasunut nalunngisaminnit imaluunniit illoqarfimminni/nunaqarfimminni ikiorserneqarsinnaannginnermik misigisimasunut ajornartorsiumminnik oqaloqatiginninnissamut pisariaqartitsisunut Tusaannga neqeroorutaavoq. Tamatuma saniatigut innuttaasut ajornartorsiutitik pillugit ikiorneqarnissaminnut siunnersorneqarnissaminnullu saaffiginniffissaannut Tusaannga innersuussisinnaavoq. Suli suliniutip Tusaanngap patajaallisarneqarnissaa ilisimaneqarnissaalu qitiutinneqarpoq.

ThinkInuk Pitsaaliuinnermut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfimmit aamma suliarineqarpoq. ThinkInuk suliniutaavoq ilisimasallit peqatigalugit inerisarneqarsimasoq. Suliniutaavoq pissusilersuutitik paasinnittaatsinut tunngasoq, inuit namminneq eqqarsaatiminnik paasinnissinnaanissaannut namminnerlu unammilligassaminnik aqutsisinnaanissaannut piginnaaneqarnerulersitsisunik sakkussaqaalersitsisoq. Suliniummut atatillugu innuttaasunut atuakkamik saqqummersitsisoqarsimavoq nittartagarlu www.thinkinuk.gl saqqummersinneqarsimalluni, tassani atuakkamit oqaluttuat tusarnaarneqarsinnaapput.

2. ”Kalaallit Nunaanni imminoortarnernik nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsinermut periusissiaq 2013-2019” tunngavingalugu Naalakkersuisut sunik ilikkangaqarsimappat, aammalu nalilersuinermik assigisaannilluunniit saqqummiussisoqarnisaanik pilersaaruteqartoqarpa?

2020-mi aasartinnagu Statens Institut for Folkesundhed inaarutaasumik allakkiamik saqqummiussissaaq, tassani suliniutip Inuuneritta II aamma Kalaallit Nunaanni Imminut Toquttarnerup Pitsaaliornissaanut Nuna Tamakkerlugu Periusissiaq 2013-2019, killiffiinik nalilersuisoqarpoq. Iliuusissanik ataqatigiissunik suliaqarneq, livslinje pillugu pikkorissarnerit aamma ThinkInuk aqqutigalugu tarnikkut peqqissutsimik siuarsaaneq imminut toquttarnerup pinaveersaartinneqarneranik sulinerup ingerlateqqinnissaanut tunngavilissiilluuartuupput, pinaveersaartitsinernullu suliassaqarfimmi ataqatigiissumik

suliniutaalluni immikkullu ittumik periusiunani. 2013-2019-imi imminut toquttarneq pillugu pinaveersaartitsinermi suliaqarnermi meeqqat inuusuttullu aarlerinartorsiortut inuunermi ikaarsaariarnermi sunnertittariaasut paasisat ilagaat – ass. ulluunerani paaqqinniffimmiit atuarfimmut aamma atuarfimmiit atuartut angerlarsimaffiannut. Suliniummi Meeqqat 0-18 meeqqat inuuneranni taakku ikaarsaariarnerit patajaallisinniarlugit siunnerfilimmik suliniuteqartoqarpoq, taamaattumillu aamma imminut toquttarneq eqqarsaatigalugu suliniutaalluni pingaarutilik. Suliniutinut allanut ilaannut pinaveersaartitsinermi suliaqarnermi tamanna aamma atuuppoq, soorlu suliniut-Killiliisa kinguaassiutigut atornearluisarneq akiorniarlugu suliniutit, tassani imminut toquttarnermi, imminut toqunnissamut eqqarsaateqarnermi kinguaassiutigullu atornearlunneqarnermi qanimut ataqatigiissoqartoq ilisimatusarnerup takutippaa. Aammattaaq Kalaallit Nunaanni imminorusuttarnermik nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsinermut periusissiap 2013-2019-ip atortussanngortinneqarnerata takutippaa kommuninik ataasiakkaarineq, kommunimik suleqatigiinnissamik pilersitsineq kingornatigullu kommune suleqatigalugu ataqatigiissaarineq sulianut ilisimasalinnik ilinniartitsineq pitsaanerpaamik angusaqarfiusartut.

3. Naalackersuisut allanik suliamut soqutiginaatilinnik paasissutissiisinaanerlutik?

Naalackersuisut paasissutissanik allanik peqanngillat, qulaanilu akissutitut innersuussillutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Abelsen